

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 658/2022-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, zastúpenej advokátskou kanceláriou Zahoráková & Partners, s. r. o., Krasovského 13, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka Mgr. Renáta Zahoráková, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Urto 5/2020 z 10. marca 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 10 Ntc 3/2020 z 11. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Urto 5/2020 z 10. marca 2021 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 Ntc 3/2020 z 11. augusta 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“; spolu s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu ďalej aj „napadnuté rozsudky“) zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň navrhuje prikázať najvyššiemu súdu, aby ju bezodkladne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu. Rovnako navrhuje priznať jej od najvyššieho súdu primerané finančné zadosťučinenie v sume 3000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd rozsudkom č. k. 10 Ntc 3/2020 z 11. augusta 2020 rozhodol tak, že podľa 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone

rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“), sa na území Slovenskej republiky uznáva a vykoná rozsudok Krajského súdu Viedenské Nové Mesto č. k. 43 Hv 41/17f z 10. októbra 2018 v časti, ktorou bola sťažovateľka uznaná za vinnú zo zločinu ťažkého podvodu podľa rakúskeho Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na skutkovom základe uvedenom v dotknutom rozhodnutí, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a deviatich mesiacov, na ktorého výkon bola zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom č. k. 3 Urto 5/2020 z 10. marca 2021 tak, že podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku v znení účinnom v rozhodnom období zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu Viedenské Nové Mesto č. k. 43 Hv 41/17f z 10. októbra 2018 uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a o tom, že sa vykoná s tým, že podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom v rozhodnom období bude sťažovateľka vykonávať trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a deviatich mesiacov bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) najvyšší súd konal arbitrárne, keď svoje rozhodnutie odôvodnil nepravdivými skutkovými tvrdeniami, na základe ktorých dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu;
- b) časť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, v ktorej najvyšší súd citoval z rozhodnutia rakúskeho justičného orgánu (o účasti sťažovateľky na odvolacom konaní konanom 25. februára 2020), obsahuje zavádzajúce a nepravdivé skutkové tvrdenia. Sťažovateľka uvádza, že tieto skutočnosti neboli predmetom skúmania krajským súdom a neboli ani obsahom jeho rozhodnutia, v nadväznosti na čo sa k nim nevyjadrovala;
- c) nepravdivosť a zavádzajúce skutočnosti spočívajú v tom, že i) jej nikdy nebolo doručené predvolanie na pojednávanie v rámci odvolacieho konania na 25. február 2020 v jazyku, ktorému rozumie, ii) nikdy také predvolanie „*vlastnoručne neprevzala*“, iii) nedala písomný súhlas na vedenie konania v jej neprítomnosti (ani neoznámila, že sa ho nemôže zúčastniť zo zdravotných dôvodov), iv) nekomunikovala s obhajcom, ktorý jej bol pridelený *ex offio*. Sťažovateľka uvádza, že predmetnými skutočnosťami došlo k porušeniu jej práva na obhajobu. Tiež konštatuje, že nie je možné objektívne dospieť k záveru, že existuje overené doručenie predvolania na pojednávanie konané 25. februára 2020. Sťažovateľka poukazuje na to, že aj keď by Okresná prokuratúra Poprad zaslala rakúskym justičným orgánom akékoľvek potvrdenie (týkajúce sa predvolania na pojednávanie), „*tak toto mohlo nanajvýš potvrdzovať obsah zápisnice a teda, že som dňa 04.02.2020 prevzala predvolanie na pojednávanie konané dňa 26.02.2020...*“. Tiež je toho názoru, že v rozpore so súdnym spisom musí byť tvrdenie najvyššieho súdu, ktorý konštatuje, že «*z obsahu osvedčenia je zrejmé, že sa osobne zúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia (č. l. 120 spisu)*“.

- d) súd konajúci o uznaní a výkone rozhodnutia ukladajúceho trestnú sankciu spojenú s odňatím slobody v Európskej únii je povinný zaoberať sa všetkými relevantnými skutočnosťami, zahŕňajúc skutočnosť, či sa sťažovateľka zúčastnila konania, ktoré viedlo k takému rozhodnutiu, resp. či naň bola včas predvolaná a informovaná o stanovenom termíne tak, aby bolo jednoznačne preukázané, že si bola vedomá plánovaného konania. Najvyšší súd sa uvedenými skutočnosťami nezaoberal, jeho závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a nemohli byť ani dokazovaním pred rakúskym odvolacím súdom žiadnym hodnoverným spôsobom objektivizované;
- e) bola predvolaná len na pojednávanie v rámci odvolacieho konania, ktoré sa malo konať 26. februára 2020, avšak v tento deň sa pojednávanie nekonalo;
- f) nebola splnená podmienka riadneho a včasného informovania o pojednávaní nariadenom na 25. február 2020, pričom sa na odvolacom súde pojednávalo bez jej prítomnosti, avšak výslovne a ani konkludentne sa nevyjadrila, že sa tohto práva vzdáva, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces [poukazuje aj na § 16 ods. 1 písm. j) zákona č. 549/2011 Z. z.];
- g) „...*prvostupňový rozsudok nikdy nemal byť porušovateľom základného práva uznaný vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a vykonaný, nakoľko na takýto postup neboli splnené zákonné predpoklady, keďže preukázateľne existujú dôvody na odmietnutie uznania prvostupňového rozsudku ako cudzozemského rozhodnutia z dôvodu, že zrejme neboli splnené všetky zákonom predpokladané podmienky na pozitívne rozhodnutie podľa § 17 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, ako aj základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu v súvislosti s uznávaním a výkonom rozhodnutia vydaného súdom členského štátu v trestnom konaní podľa zákona č. 549/2011 Z. z.

6. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Jednou z procesných podmienok konania pred ústavným súdom je povinnosť navrhovateľa byť zastúpený advokátom, ak sám navrhovateľ advokátom nie je (§ 34 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde). Navrhovateľ je povinný k návrhu na začatie konania pripojiť plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom (§ 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ústavná sťažnosť bola podaná advokátskou kanceláriou Zahoráková & Partners, s. r. o., Krasovského 13, Bratislava. Ústavný súd zistil, že doručená ústavná sťažnosť vykazuje nedostatok spočívajúci v absencii plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom (§ 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), t. j. k ústavnej sťažnosti nebolo plnomocenstvo vôbec priložené.

8. Zároveň podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd. Predloženie napadaného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkazu o inom zásahu orgánu verejnej moci, proti ktorým ústavná sťažnosť smeruje, je tak zákonom danou obligatórnu podmienkou konania pred ústavným súdom. Ústavný súd zistil, že k ústavnej sťažnosti neboli priložené kópie rozhodnutí, ktorými malo dôjsť podľa tvrdenia v návrhu na začatie konania k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľky.

9. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a v) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne.

10. Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyzval navrhovateľku výzvou z 31. októbra 2022 na odstránenie predmetných nedostatkov návrhu na začatie konania, a to v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy, a súčasne ju náležite poučil o následkoch spojených s ich neodstránením. Navrhovateľke bola predmetná výzva účinne doručená 31. októbra 2022, čo vyplýva z údajov na elektronickej doručenke. Na predmetnú výzvu ústavného súdu v stanovenej lehote ani do jeho rozhodnutia o ústavnej sťažnosti však žiadnym spôsobom nereagovala.

11. Ak ústavný súd poučí sťažovateľa o jeho procesných právach a povinnostiach v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy s cieľom poskytnúť mu plnú možnosť na uplatnenie ústavnej ochrany jeho základných práv a slobôd a poučí sťažovateľa o tom, ako treba opravu alebo doplnenie ústavnej sťažnosti urobiť, je procesnou povinnosťou sťažovateľa a tiež v jeho záujme výzvu ústavného súdu a pokyny na opravu alebo doplnenie ústavnej sťažnosti v nej obsiahnuté rešpektovať (m. m. III. ÚS 265/05, III. ÚS 81/08, I. ÚS 420/2022).

12. Keďže navrhovateľka v lehote stanovenej ústavným súdom svoj návrh na začatie konania nedoplnila, t. j. k návrhu na začatie konania nebolo predložené plnomocenstvo na zastupovanie sťažovateľky advokátom podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde a ústavnému súdu k ústavnej sťažnosti nepredložila ani kópie rozhodnutí, ktorými malo podľa tvrdenia v návrhu na začatie konania dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľky, ústavný súd jej ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (m. m. I. ÚS 353/2017).

13. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 1. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu